

REFLEXIONS DELS COL·LEGIS PROFESSIONALS I SOCIETATS CIENTÍFIQUES INFERMERES SOBRE LA URGÈNCIA DE PRENDRE POSICIÓ SOBRE L'APORTACIÓ INFERMERA A CATALUNYA

Dijous 13 de setembre es va presentar el nou Consell Assessor de Salut, l'òrgan consultiu del Departament de Salut que ha d'assessorar en la projecció i planificació de les polítiques de salut del nostre país. En aquest Consell només hi ha una infermera especialista fet que suposa una minsa presència del col·lectiu professional més nombrós a Catalunya, amb més de 50 mil infermeres i infermers exercint i que més proper està a les persones, les famílies i la comunitat.

La Consellera de Salut, Alba Vergés, responia amb un missatge a Twitter: *«entenc i comparteixo les aportacions de la visió infermera respecte #ConsellAssessor. Les persones que en formen part no hi són en representació de la professió ni ofereixen una visió restringida al seu àmbit. Però recullo neguit perquè aquest espai de reflexió sigui encara + obert».*

Tot i que no és la nostra intenció allargar més aquesta qüestió si és important aclarir que no es tracta només de la insuficient representació del que es queixa el col·lectiu infermer, va molt més enllà. Es tracta de prendre part activa en les decisions que afecten i beneficien a les persones que atenem i que contribueixen decisivament a una orientació cuidadora greument insuficient en el nostre sistema de salut. Perquè l'orientació que aportem les infermeres capacita a les persones per prendre decisions, perquè parla de salut tant com de malaltia i perquè posa contra les cordes l'actual prioritització dels objectius i dels recursos destinats a l'atenció per a la salut.

Ho fem des d'aproximacions molt diferents que abracen des de mesures que redueixen el riscs fins a les garanties per a la seguretat i qualitat de les persones a través dels serveis infermers. Ho estem fent amb propostes, solucions professionals innovadores que posen en valor el dret de les persones a ser cuidades, a rebre les millors cures i alhora fer-les visibles al conjunt de la societat perquè puguin ser exigides. No hi ha universalitat de l'assistència si s'omet la cura infermera.

Per aquest motiu pensem que la participació infermera, pot aportar tant en el debat, com en les consideracions i reflexions beneficis en el model que ha d'incloure línies d'acció estretament relacionades amb el que les cures infermeres aporten i han de aportar a les necessites de salut, determinats socials, polítics i ètics que afecten diàriament a les persones que les reben.

Ningú té dubtes de la necessitat de reorientar els serveis de salut per donar resposta a les noves necessitats i demandes d'una població cada com més envellida, amb una evolució de la complexitat de les situacions de salut, amb un factor migratori cada cop més alt i amb la necessitat de posar la persona en el centre del sistema. Un model en el que cal reforçar el paper vertebrador de l'atenció primària, pilar bàsic del sistema i que

així es reconeix des del Departament de Salut com cal no dificultar la capacitat de decisió dels/les professionals que millor poden fer cada cosa. És el cas del reconeixement de les categories especialistes, prescripció infermera o la resposta que dona la infermera des del seu àmbit competencial a una persona que planteja una demanda relacionada amb la salut, la qual requereix una resolució immediata i preferent. Un model en el que les infermeres i infermers som peça clau tot i que seguim amb una de les ratis d'infermeres per habitant més baixes d'Europa: 583 infermeres per 100 mil habitants, mentre que la mitjana a Europa és de 825 infermeres per 100 mil habitants.

La visió infermera, la més holística de totes i per tant, la que és capaç d'entendre el que la persona atesa necessita en tots els seus àmbits personal, familiar i social, ha de ser-hi present alhora de planificar polítiques de salut.

Però es tracta també de que ningú argumenti ni decideixi per nosaltres. Les infermeres i infermers estem aportant des dels nostres llocs de treball, des de les societats científiques, des dels col·legis professionals coneixements, propostes i solucions que milloren l'atenció a les persones i el seu benestar, i ho fem des de la pràctica, la docència, la recerca i la gestió o des de l'assessorament professional en l'àmbit emergent de les TIC. No es tracta que se'ns preguntin quan l'estratègia, el programa o el que sigui ja ha estat planificada.

No podem seguir excloses dels llocs on es prenen les decisions polítiques, des d'on es planifica i s'avalua. És un error. No volem comprensió, volem que s'acompleixin els compromisos contrets pel Departament de Salut sense els quals no és possible dissenyar un model sanitari públic, universal i just.

La precarietat dels contractes així com la inestabilitat dels mateixos ens fa febles a tots: al col·lectiu per suposat però també al sistema de salut. Fa que els professionals emmalalteixin. L'estudi "Salut, estils de vida i condicions de treball de les infermeres i infermers de Catalunya" realitzat per la Fundació Galatea (2016) mostra, entre d'altres indicadors de salut, que les infermeres i infermers presenten un major risc de desenvolupar problemes de salut mental, un 35,6%, com ara trastorns depressius, afectius, d'angoixa o d'ansietat, molt per sobre d'altres professionals de la salut (18-20%) i de la població general (9,7%). Però també la previsió de jubilació massiva d'infermeres prevista i la tendència en augment és imminent.

Desencallar el decret català de la prescripció infermera, reconèixer les categories especialistes, acabar amb la situació discriminatòria que pateixen les infermeres a l'hora d'acreditar-se per optar a la docència universitària a l'Agència per a la qualitat del sistema universitari de Catalunya (AQU), reformular la direcció estratègica infermera al Departament de Salut, incorporar una direcció estratègica infermera al CatSalut, recuperar la co-direcció infermera a l'ENAPISC, reactivar immediatament el Consell de la Professió Infermera, reforçar la participació infermera al Consell Assessor de Salut, són només alguns exemples de qüestions que fa massa temps estan sobre la taula i urgeix resoldre.

En definitiva, urgeix suport explícit de la Consellera a l'aportació de les infermeres i interlocució directa i efectiva: quan hi és, tot va bé. I això inclou tant infermeres als més alts càrrecs amb capacitat de decisió fins a la interlocució directa i efectiva. La història ens demostra que quan es considera al col·lectiu infermer un actiu imprescindible pel sistema i es manté una interlocució efectiva amb qui el representa, tot va bé.

20 de setembre de 2018

Signen aquest posicionament

Col·legis Oficials d'Infermeres i Infermers de Catalunya

COL·LEGI OFICIAL
INFERMERES I INFERMERS
BARCELONA

Col·legi Oficial d'Infermeres
i Infermers de Tarragona

Col·legi Oficial
d'Infermers/eres de Girona

COL·LEGI OFICIAL
D'INFERMERES I INFERMERS
DE LLEIDA

Associacions i societats científiques infermeres:

AIFICC | ASSOCIACIÓ D'INFERMERIA
FAMILIAR I COMUNITÀRIA
DE CATALUNYA

ACDI Associació
Catalana de
Direccions
Infermeres

ADEIC Associació de
Directores d'Escoles
d'Infermeria de Catalunya

CITSL
ASSOCIACIÓ CATALANA D'INFERMERIA DEL TREBALL I SALUT LABORAL

ASCISAM
Associació Catalana d'Infermeria de Salut Mental

ASSOCIACIÓ CATALANA
ACIP
D'INFERMERIA PEDIÀTRICA